

Sygn. akt VIII *Pa* 169/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Andrzejewska (spr.)
Sędziowie:	SSO Jolanta Łanowy-Klimek SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2017r. w G.

sprawy z powództwa J. K. (K.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w G.

o ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 5 lipca 2016 r. **sygn. akt** VI P 401/15

1) oddala apelację;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (spr.) (-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII *Pa* 169/16

UZASADNIENIE

Powód J. K. domagał się zasądzenia od (...) Spółki Akcyjnej w G. kwoty 26.724,60zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 43 dni za 2012 i 2013 rok wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 czerwca 2014r.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że w dniu 5 maja 2014r. Pozwana rozwiązała z nim umowę o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia. pozwana dotychczas nie wypłaciła mu ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 17 dni za 2012 rok i 26 dni za 2013 rok. Powód zaznaczył, że informacje o przysługującym mu urlopie wypoczynkowym pozyskał z pisma przygotowanego przez główną księgową, w którym przedstawiony został stan wykorzystania urlopów na dzień 31 grudnia 2013r. poszczególnych grup pracowniczych.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że powód swoje roszczenie oparł na dokumencie, który został sporządzony przez głównego księgowego na podstawie wniosków urlopowych złożonych przez powoda i kart urlopowych za 2012 i 2013 rok, które nie odzwierciedlają rzeczywistych okresów, podczas których powód przebywał na urloпах wypoczynkowych. Podkreślono, że powód w okresie zatrudnienia na stanowisku prezesa zarządu pozwanej spółki miał lekceważące podejście do swoich obowiązków, polegające między innymi na nieewidencjonowaniu licznych urlopów wypoczynkowych.

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2016r. Sad Rejonowy w G. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 26.724,60zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, z ustawowymi odsetkami od dnia 11 czerwca 2014r.

W pisemnym uzasadnieniu wyroku Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód był zatrudniony u pozwanej w okresie od dnia 28 stycznia 2011r. do dnia 6 maja 2014r. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Na początku zatrudnienia powód był zatrudniony na stanowisku wiceprezesa zarządu pozwanej spółki, natomiast z dniem 22 grudnia 2012r. objął stanowisko prezesa zarządu. Zarząd pozwanej spółki do dnia 21 grudnia 2012r. liczył dwóch członków, zaś z chwilą objęcia przez powoda stanowiska prezesa zarządu stał się jednoosobowy.

Zgodnie z umową o pracę powód był uprawniony do miesięcznego wynagrodzenia za pracę w wysokości 4-krotnego średniego wynagrodzenia. Wymiar urlopu dla powoda wynosił 26 dni. Powoda obowiązywała 8-godzinna dobową normą czasu pracy.

Sąd ustalił, że w okresie zatrudnienia powoda u pozwanej w skład rady nadzorczej wchodził między innymi G. J. i Z. K.. Powód pełniąc obowiązki wiceprezesa zarządu składał wnioski urlopowe na ręce przewodniczącego rady nadzorczej G. J.. Gdy powód objął stanowisko prezesa zarządu także składał wnioski urlopowe przewodniczącemu rady nadzorczej. Co do zasady, gdy powód udawał się na urlop wypoczynkowy, to składał wniosek urlopowy. W 2013 roku, wybierając kilka dni zaległego urlopu powód, nie wypełnił wniosku urlopowego. Powód przebywał wówczas na wakacjach w Hiszpanii.

Szeroki zakres obowiązków powoda jako prezesa zarządu klubu piłkarskiego grającego w Ekstraklasie powodował, że powód bardzo dużo czasu spędzał w pracy. Powód był w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym z działaczami klubu, trenerami, zawodnikami, ich menadżerami czy sponsorami. Powód ustalił sobie, że jego czas pracy będzie obejmował czas od godziny 8.00 do godziny 16.00. Często jednak musiał odbywać spotkania biznesowe w godzinach popołudniowych czy wieczornych. Z uwagi na pracę w ponadnormatywnym wymiarze czasu pracy powód czasem wybierał sobie dzień wolny za czas godzin nadliczbowych, o czym powiadamiał członka rady nadzorczej. Charakter pracy powoda wymagał od niego również częstych wyjazdów w ramach delegacji, którą wystawiała mu rada nadzorcza. Powód początkowo podpisywał listę obecności, jednakże z czasem, po objęciu stanowiska prezesa zarządu pozwanej zaprzestał tego.

Ustalono, że od 1 kwietnia 2013r. sprawami księgowymi pozwanej zajmował się H. P., któremu pomagała R. S. – kasjerka, a od stycznia 2015r. pomoc księgowa.

W dniu 31 grudnia 2013r. R. S. sporządziła wydruk wykaz stanu wykorzystania urlopów wypoczynkowych wszystkich pracowników pozwanej, który podpisała. Wykaz swoim podpisem opatrzył także H. P.. Wykaz urlopów był według stanu na dzień 31 grudnia 2013r. Zgodnie z tym wykazem powód miał prawo do 43 dni urlopu, z czego do 17 dni z tytułu zaległego urlopu. Wyliczeń dokonano w oparciu o dostępne w aktach osobowych powoda wnioski urlopowe złożone

przez powoda, karty urlopowe za lata 2011-2013 oraz informacje o wykorzystaniu przez powoda w 2013 roku zaległego urlopu. Zgodnie z dokumentacją zawartą w aktach osobowych powoda wykorzystał w 2011 roku 10 dni urlopu (3-4 stycznia, 23-25 marca, 1 kwietnia, 26-29 kwietnia), w 2012 roku również 10 dni urlopu (13 stycznia, 30 kwietnia, 2 maja, 23 maja, 8 czerwca, 17-19 października, 21 listopada, 30 listopada), natomiast w 2013 roku powód nie skorzystał z prawa do urlopu.

W okresie zatrudnienia powoda u pozwanej rada nadzorcza nigdy nie kwestionowała sposobu ewidencjonowania urlopu powoda i nie miała w tym zakresie żadnych zastrzeżeń.

W świadectwie pracy pozwana wskazała, że powód w okresie zatrudnienia wykorzystał 11 dni urlopu. Świadectwo pracy zostało podpisane przez pełniącego obowiązki prezesa zarządu pozwanej G. J.. Liczbę podanych w świadectwie pracy wykorzystanych przez powoda dni urlopu podała księgowa.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione.

W rozważaniach prawnych Sąd powołał przepis art. 171 § 1 k.p.

Wskazano, że z dniem rozwiązania stosunku pracy prawo pracownika do urlopu wypoczynkowego w naturze przekształca się w prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. Stosunek pracy między stronami został rozwiązany w dniu 6 maja 2014r. W konsekwencji z tym dniem prawo powoda do urlopu wypoczynkowego w naturze przekształciło się w prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop.

Sąd Rejonowy dał wiarę powodowi w zakresie sposobu udzielania mu urlopu wypoczynkowego, liczby przysługujących mu dni zaległego urlopu wypoczynkowego oraz zasad na jakich dokonywał on wybierania dni wolnych za godziny nadliczbowe. Podkreślono, że w czasie zatrudnienia powoda, pozwana nie kwestionowała tych okoliczności. W ocenie Sądu zeznania powoda były spójne z pozostałym materiałem dowodowym, w szczególności z wykazem stanu wykorzystania urlopów wypoczynkowych wszystkich pracowników z dnia 31 grudnia 2013r., wnioskami urlopowymi załączonymi do akt osobowych powoda i zeznaniami świadków L. P., P. W., R. S., H. P.. Sąd natomiast z ostrożnością podszedł do zeznań pozostałych świadków, to jest T. S., G. J., Z. K. z uwagi na ich powiązanie pracownicze i służbowe z pozwaną, z którą powód znajduje się w konflikcie.

Z zeznań świadka T. S. wynika, że powoda często nie było w pracy nawet po 2-3 dni w jednym ciągu, jednak świadek ten nie znał przyczyn nieobecności powoda w pracy. Natomiast świadek G. J., przewodniczący rady nadzorczej pozwanej spółki nie pamiętał, czy powód składał mu wnioski urlopowe. Świadek potwierdził natomiast, że powód często udawał się w podróże służbowe i nie było wówczas zastrzeżeń do sposobu ewidencjonowania przez powoda obecności w pracy. Skoro powód zgłaszał swe nieobecności G. J. to nie może również dziwić fakt, że inny członek rady nadzorczej Z. K. nie był przez niego informowany swoich o absencjach.

Sąd pierwszej instancji powołał też przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 stycznia 1997r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997r., Nr 2, poz. 14 ze zm.).

Wskazano, że w miesiącu nabycia przez powoda prawa do ekwiwalentu pieniężnego przysługiwało mu wynagrodzenie w wysokości 4-krotnego średniego wynagrodzenia. Z wykazu zarobków powoda wynika, że za luty 2014 roku powód otrzymał wynagrodzenie w kwocie 13818,32zł, za marzec i kwiecień 2014 roku wynagrodzenie w kwocie po 16017,40zł, za maj 2014 roku wynagrodzenie w kwocie 1974,32zł. Sąd wyliczył, że średnie wynagrodzenie za trzy ostatnie pełne miesiące zatrudnienia powoda wynosi 15284,37zł i tą kwotę przyjął do wyliczenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Współczynnik służący do ustalenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu za 2014 rok (czyli rok, w którym powód nabył uprawnienie do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy) ustalono na 21 (365 dni – [52 niedziele + 11 dni świątecznych + 52 dni wolne]) : 12 = 250 : 12 = 20,83.

W konsekwencji wyliczenie należnego powodowi ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w świetle przywołanych powyżej zasad jego wyliczenia Sąd przedstawił następująco:

- 15.284,37 zł : 20,83 = 733,77

- 733,77: 8 godz. = 91,72

- 91,72 x 344 godz. (43 dni x 8 godz. pracy) = 31.551,68 zł.

Stwierdzono, że łącznie powodowi przysługiwał ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w dochodzonym wymiarze 43 dni w kwocie 31.551,68zł (brutto). Z uwagi jednak na treść normy art. 321 k.p.c. Sąd nie mógł orzec ponad żądanie pozwu, wobec czego zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem tj. 26.724,60zł.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p., mając na uwadze, że w dniu 6 maja 2014r. prawo powoda do urlopu wypoczynkowego w naturze przekształciło się w prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. Tym samym pozwana popadła w opóźnienie w wypłacie ekwiwalentu pieniężnego i od dnia następnego tj. od 7 maja 2014r. powód mógł żądać odsetek od tego świadczenia. Skoro jednak powód żądał odsetek od dnia 11 czerwca 2014r., to należało je zasądzić zgodnie z żądaniem.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana zarzucając:

1. Sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na uznaniu, iż powód co do zasady gdy udawał się na urlop wypoczynkowy to składał wniosek urlopowy, podczas gdy przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie, a w szczególności zeznania świadków wprost wskazują na okoliczności odmienne, że powód wielokrotnie nie wykonywał obowiązków pracowniczych bez uprzedniego złożenia stosownego wniosku nie informując o tym członków rady nadzorczej.
2. Sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na niejednolitym stanowisku Sądu poprzez przyjęcie, iż powód w 2013 roku wybierając kilka dni zaległego urlopu nie wypełnił wniosku urlopowego, a przebywał na wakacjach w Hiszpanii, podczas gdy w dalszej części uzasadnienia Sąd wskazał iż w 2013 roku powód nie skorzystał z prawa do urlopu, to wprost wskazuje na to, że Sąd wydając wyrok przyjął dwa sprzeczne ze sobą „stany faktyczne”.
3. Sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż powód miał prawo do wybierania dnia wolnego za pracę w godzinach nadliczbowych przy czym na etapie postępowania sądowego usprawiedliwił swoje nieobecności w pracy, podczas gdy brak było w tym przedmiocie jakichkolwiek uzgodnień z radą nadzorczą albowiem powód wykonywał pracę zgodnie z przyjętymi normami czasu pracy bez obowiązku świadczenia pracy w godzinach nadliczbowych w szczególności powód nie miał obowiązku brać udziału w rozgrywkach pierwszej drużyny, a jego udział zawsze miał charakter dobrowolny i towarzyski.
4. Sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż w okresie zatrudnienia rada nadzorcza nigdy nie kwestionowała sposobu ewidencjonowania urlopu powoda nie zgłaszała zastrzeżeń, podczas gdy zeznający w sprawie świadkowie wskazali, iż w tym przedmiocie często dochodziło do nieporozumień, a nieobecności powoda w pracy były nieakceptowane.
5. Naruszenie przepisów prawa procesowego które miało wpływ na treść wydanego orzeczenia w sprawie, a to art. 233 k.p.c., poprzez dokonanie przez Sąd oceny wiarygodności mocy dowodów w oderwaniu od wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego.
6. Naruszenie przepisów prawa procesowego które miało wpływ na treść wydanego orzeczenia w sprawie, a to art. 328 § 2 k.p.c., poprzez sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku z pominięciem jego obligatoryjnych elementów gdyż Sąd nie wskazał przyczyn dla których w większości dowodom zawnioskowanym przez stronę pozwaną odmówił

wiarygodności i mocy dowodowej, ponadto w przeważającej części nie odniósł się w ogóle do tych dowodów, które zostały przeprowadzone w toku postępowania.

Stawiając powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji poczynił bowiem prawidłowe ustalenia odnośnie stanu faktycznego, przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a następnie w prawidłowy sposób, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego dokonał trafnej oceny zebranych dowodów i wyciągnął właściwe wnioski, które legły u podstaw wydania zaskarżonego wyroku. Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu wyroku wyjaśnił w oparciu o jakie dowody i dlaczego dokonał ustaleń faktycznych w rozpoznawanej sprawie.

Przypomnieć tutaj należy, że jedną z podstawowych reguł procesu cywilnego jest zasada swobodnej oceny dowodów. Odnosi się ona zarówno do wyboru określonych środków dowodowych jak i do sposobu ich przeprowadzenia. Ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie rozważenia zebranego materiału. Dając lub odmawiając wiary dowodom kieruje się wyłącznie własnym przekonaniem (wyroki Sądu Najwyższe z dnia 10 czerwca 1999r., II UKN 685/98; z dnia 29 września 2000r., V CKN 94/00; z dnia 14 grudnia 2001r., V CKN 561/00).

W ocenie Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd pierwszej instancji swobodna ocena dowodów nie narusza reguł zawartych w art. 233 § 1 k.p.c. Pisemne uzasadnienie wyroku odpowiada wymaganiam określonym w art. 328 § 2 k.p.c.

W apelacji został postawiony zarzut, że Sąd nie uwzględnił zeznań świadka P. W.. Tymczasem z uzasadnienia wyroku jednoznacznie wynika, że zeznania m.in. tego świadka były podstawą dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy przyjął ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy za własne co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998r., I PKN 339/98).

Prawidłowo Sąd pierwszej instancji uznał za zasadne roszczenie powoda, oparte na przepisie art. 171 § 1 k.p., o zapłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że powód nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego za 2012 rok w ilości 17 dni i 2013 rok w ilości 26 dni.

Wskazać w tym miejscu należy, że Sąd pierwszej instancji nie poczynił, w pisemnym uzasadnieniu wyroku, żadnych sprzecznych ustaleń faktycznych odnośnie skorzystania przez powoda z prawa do urlopu w 2013 roku. Uważna analiza treści uzasadnienia wyroku wskazuje bowiem, że na drugiej stronie tego uzasadnienia Sąd najpierw ustalił, iż w 2013 roku powód nie wypełniając wniosku urlopowego wybrał kilka dni zaległego urlopu, natomiast poniżej wymienione zostały dotyczące urlopu dokumenty znajdujące się w aktach osobowych powoda, z których wynika, iż w 2013 roku J. K. nie korzystał z urlopu wypoczynkowego. Ustalenia te nie są w żadnym wypadku sprzeczne, gdyż ustalenie, że powód korzystał w 2013 roku z zaległego urlopu, ale nie wypełnił wówczas wniosku urlopowego nie przeczy ustaleniu, iż z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych powoda wynika, że w 2013 roku nie skorzystał on z urlopu.

Pierwsze ustalenie odnosi się bowiem do faktycznego wykorzystania urlopu w 2013 roku, a drugie wskazuje na brak w aktach osobowych pisemnego wniosku urlopowego w tym zakresie.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił ilość wykorzystanego przez powoda urlopu wypoczynkowego w okresie zatrudnienia u strony pozwanej. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika aby powód miał wykorzystać urlop wypoczynkowy jeszcze w innych okresach.

Podnoszone przez stronę pozwaną okoliczności/zarzuty dotyczące nie wykonywania przez powoda obowiązków pracowniczych, braku uprawnienia po stronie powoda do wybierania dnia wolnego za nadgodziny i występujące nieobecności w pracy były nieistotne w rozpoznawanej sprawie. Nic przecież nie wskazuje aby te okoliczności, jeżeli miały miejsce, były związane z korzystaniem przez powoda z urlopu wypoczynkowego. Ustalając bowiem, czy powodowi przysługuje ekwiwalent za urlop wypoczynkowy Sąd musiał poczynić ustalenia wyłącznie w zakresie tego, czy powód wykorzystał urlop wypoczynkowy. Natomiast to, czy powód miał inne nieobecności w pracy, spowodowane wskazanymi powyżej okolicznościami, nie ma w związku z tym znaczenia. Zresztą zauważyć należy, że pozwana powołując okoliczności związane z innymi nieobecnościami powoda nie wskazała ani dat tych nieobecności ani nawet liczby dni nieobecności.

Strona pozwana nie wykazała więc, aby powód wykorzystał cały urlop wypoczynkowy za 2012 i 2013 rok. Podkreślić należy jeszcze raz, że podawane przez pozwaną okoliczności związane z nieobecnościami powoda w pracy nie dotyczyły korzystania przez niego z urlopu wypoczynkowego, a jak twierdził pracodawca były związane z innymi zdarzeniami.

Mając powyższe na uwadze Sąd drugiej instancji na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanej jako bezzasadną.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art. 98 k.p.c. i § 2 pkt 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 z późn. zm.). Stosownie do treści § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016r., poz. 1667) przyznano opłatę w wysokości stawki minimalnej obowiązującej w dacie złożenia apelacji.

(-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (-) SSR(del.) Anna Capik-Pater

Sędzia Przewodnicząca (spr.) Sędzia